

JAPTI
JAVNA AGENCIJA ZA PODJETNOSTVO IN TUJE INVESTICIJE

Možnosti pridobivanja finančnih sredstev s strani EU

Izhodišče regionalne politike EU

...zmanjšati neskladja med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij ali otokov z najbolj omejenimi možnostmi, tudi podeželja (158. člen Pogodbe o Evropskih skupnostih).

Izvajalec regionalne politike EU (razdelitev sredstev):

Evropska komisija

Programski cilji regionalne politike EU 2001 - 2006

Cilj 1:

Spodbujanje razvoja in strukturnega prilagajanja regij z zaostankom v razvoju (135,9 milijard evrov).

Cilj 2:

Spodbujanje gospodarskega in socialnega prestrukturiranja področij s strukturnimi problemi (22,5 milijard evrov).

Cilj 3:

Spodbujanje prilagajanja in modernizacija sistemov izobraževanja, usposabljanja in politik zaposlovanja (24,05 milijard evrov).

Upravičenost do črpanja sredstev

Strukturni skladi; bruto domačega proizvoda (BDP) ne sme presegati 75% povprečnega BDP skupnosti.

Kohezijski sklad; bruto domačega proizvoda (BDP) ne sme presegati 90% povprečnega BDP skupnosti.

Instrumenti in sredstva regionalne politike EU

Glede na čas koriščenja pomoči lahko programe za pridobivanje sredstev s strani EU delimo na:

1. Pred pristopom k skupnosti

- ISPA (Instrument for Structural Policies for pre-accession)
- SAPARD (Agricultural instrument for pre-accession)
- PHARE
- CARDS

2. Po pristopu k skupnosti (predstavljeni v nadaljevanju)

Instrumenti in sredstva regionalne politike EU

Delitev programov glede na "tip" programa:

- 1) Decentralizirani programi – strukturni skladi (razpisi se izvajajo na državnem oz. regionalnem nivoju)
- 2) Centralizirani programi oz. programi skupnosti (razpisi se izvajajo na nivoju Evropske komisije – prijava v Bruselj)

Instrumenti in sredstva regionalne politike EU

Decentralizirani programi:

1. Strukturni skladi:

- Evropski sklad za regionalni razvoj (ERDF)
- Evropski socialni sklad (ESF)
- Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EAGGF)
- Finančni instrument za usmerjanje ribištva (FIFG)

2. Kohezijski sklad

3. Pobude skupnosti:

- Interreg III (čezmejno, mednarodno in medregionalno sodelovanje)
- Leader + (promoviranje razvoja podeželja skozi iniciative lokalnih skupin)
- Equal (programi proti diskriminaciji vseh vrst in neenakosti na trgu dela)
- Urban II (ekonomska in socialna regeneracija mest in urbanih naselij)

Instrumenti in sredstva regionalne politike EU

Centralizirani programi:

4. Programi skupnosti:

- Life III – okolje
- Intelligent Energy for Europe
- 6. okvirni program
- Eureka
- eVsebine
- eTen
- Socrates
- Leonardo da Vinci II

5. Evropska investicijska banka EIB

Strukturni skladi:

Evropski sklad za regionalni razvoj (ERDF)

- ustanovljen 1975
- področja financiranja:
 - investicije v izboljšanje produktivnosti, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest;
 - investicije v infrastrukturo;
 - podpora razvoja s pomočjo ukrepov, ki jih podpirajo in spodbujajo lokalne razvojne iniciative in aktivnosti MSP;
 - podpora tehnične pomoči, ki podpira investicije v izobraževanje in zdravstvo.

Strukturni skladi:

Evropski socialni sklad (ESF)

- ustanovljen 1958
- področja financiranja:
 - spodbujanje aktivne politike zaposlovanja (preprečevanje dolgoročne brezposelnosti, olajšanje ponovne vključitve,..);
 - spodbujanje enakih možnosti dostopa na trg delovne sile za vse, s poudarkom na skupinah, ki jim grozi izključenost;
 - programi vseživljenjskega učenja, poklicna mobilnost;
 - spodbujanje kvalificirane delovne sile, prenove in prilagodljivosti podjetij, razvoj podjetništva, ustvarjanja novih delovnih mest;
 - izboljšanje dostopa žensk in njihovega sodelovanja na trgu delavne sile.

Strukturni skladi:

Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad (EAGGF)

- ustanovljen 1962, leta 1964 razdeljen na:
 - usmerjevalno sekcijo (programi strukturnih reform v kmetijstvu);
 - garancijsko sekcijo (financira delovanje skupne tržne ureditve).
- področja financiranja:
 - krepitev in reorganizacija kmetijstva;
 - zagotavljanje preoblikovanja kmetijske proizvodnje in razvoja gospodarstva, ter podpora dopolnilnih dejavnosti za kmetovalce;
 - zagotavljanje primernega življenjskega standarda za kmetovalce;
 - pomoč pri aktivnostih za zaščito okolja in podeželja.

Strukturni skladi:

Finančni inštrument za usmerjanje ribištva (FIFG)

- ustanovljen 1993 (do tega leta v okviru EAGGF)
- področja financiranja:
 - vzpostavljanje trajnega ravnovesja med ohranjanjem in izkoriščanjem vodnih virov;
 - povečanje konkurenčnosti in razvoj stabilnega podjetništva v tem sektorju;
 - povečanje ponudbe in vrednosti proizvodov s tega področja.

Kohezijski sklad

- ustanovljen 1993 (dopolnilo strukturnim skladom)
- cilj: doseganje večje ekonomske in socialne kohezije v skupnosti
- področja financiranja:
 - vsebinsko zaokrožene skupine projektov na področju okolja in trans-evropske transportne infrastrukture;
 - preliminarne študije in implementacija navedenih projektov;
 - ukrepi tehnične pomoči (študije učinkov, primerjalne študije, nadzor in informativne kampanje).

Pobude skupnosti: Interreg III

Cilj: spodbujati čezmejno, mednarodno in medregionalno sodelovanje.

Financiran: Evropski sklad za regionalni razvoj

Področja:

Sekcija A; čezmejno sodelovanje in promoviranje integriranega regionalnega razvoja med sosednjimi regijami (turizem, človeški viri,..);

Sekcija B; mednarodno sodelovanje, ki prispeva k integraciji in usklajenosti na ozemlju EU (razvoj prometa, upravljanje krajine, narave);

Sekcija C; medregionalno sodelovanje (izmenjava izkušenj, tehnik).

Dopolnilna programa **ESPON** in **INTERACT**; financiranje mrež preko katerih poteka izmenjava dobrih praks.

Pobude skupnosti:
Leader +

Cilj: promovirati razvoj podeželja skozi iniciative lokalnih skupin, ki pomenijo integrirane, visoko kvalitetne in originalne strategije trajnostnega razvoja.

Financiran: Evropski kmetijski in usmerjevalni in jamstveni sklad

Prioritete:

- doseči najboljši možni izkoristek naravnih in kulturnih sredstev, vključno z bogatenjem posameznih krajev;
- izboljšanje kvalitete življenja na podeželju;
- bogatenje lokalnih produktov, še posebej lažšanje dostopa do tržišč s pomočjo kolektivnih akcij,
- uporaba novih znanj in tehnologij za doseganje večje konkurenčnosti blaga in storitev na podeželju.

Pobude skupnosti:
Equal

Cilj: podpirati razvoj novih poti proti vsem vrstam diskriminacije in neenakosti pri dostopu na trg dela ter vzpostavljati povezavo med gospodarstvom, vladnimi in nevladnimi institucijami.

Financiran: Evropski socialni sklad

Programi:

- ustanovitev geografskih ali sektorskih razvojnih partnerstev;
- uresničevanje delovnih programov razvojnih partnerstev;
- vzpostavitev tematskih mrež za izmenjavo dobre prakse ter razvoj mehanizmov, ki imajo vpliv na nacionalno ali EU zaposlitveno strategijo.

Pobude skupnosti:
Urban II

Cilj: vzpodbujati ekonomsko in socialno regeneracijo mest in urbanih naselij z namenom zagotoviti trajnostni razvoj.

Financiran: ERDF

Zahteve:

- pokrivanje določene populacije;
- integrirani pristop;
- upoštevati ostale programe skupnosti;
- maksimirati učinek in prepoznavnost izbranih področij ter poudariti inovativne vidike.

Programi skupnosti

LIFE III. - okolje

Upravičenci: občine, podjetja, javne in zasebne institucije

Področje financiranja:

- **Life natura;** aktivnosti za zaščito prostoživečih živali in rastlin
- **Life okolje;** aktivnosti za izvajanje določil evropskih smernic okoljevarstva
- **Life tretje države;** zagotavljanje strokovne pomoči

Višina sredstev: 317 mio EUR

Informacije: <http://europa.eu.int/comm/enviroment/life>

Programi skupnosti

INTELEGENTNA ENERGIJA- okolje

Upravičenci: javne in zasebne pravne osebe

Področje financiranja:

- **Program SAVE;** izboljšanje energetske učinkovitosti
- **Program ALTENER;** spodbujanje naložb v nove, obnovljive vire energije
- **Program STEER;** izobraževanja s področja energije
- **Program COOPENER;** učinkovita energija v državah v razvoju

Višina sredstev: 215 mio EUR

Informacije:

http://europa.int/comm/dgs/energy_transport/index_en.html

Programi skupnosti

6. OKVIRNI PROGRAM- podjetništvo in tehnologija

Upravičenci: fizične in pravne osebe (tuji partnerji)

Področje financiranja:

- aktivnosti na področju razvoja in raziskav;
- aktivnosti na področju povezovanja med privatnim in javnim; sektorjem na področju raziskav, sodelovanje institucij iz različnih regij;
- aktivnosti za razvoj človeških virov.

Višina sredstev: 17,5 milijarde EUR

Informacije: www.rtd.si

Programi skupnosti

EUREKA - znanost

Upravičenci: pravne osebe

Področje financiranja:

- aktivnosti na področju sodelovanja pri industrijsko-razvojnih projektih;
- pospeševanje tehnološkega razvoja in razvoja visokih tehnologij.

Informacije: www.eureka.be

Programi skupnosti

SOCRATES – človeški viri

Upravičenci: izobraževalne institucije, javne in zasebne institucije

Področje financiranja:

- projekti mobilnosti in izmenjav študentov, učiteljev in raziskovalcev;
- razvoj metod učenja na daljavo, aktivnosti na področju sodelovanja pri industrijsko-razvojnih projektih.

Višina sredstev: 18,5 milijarde EUR

Informacije:

<http://europa.eu.int/comm/education/socrates/adult/home.html>

Programi skupnosti

LEONARDO DA VINCI II – človeški viri

Upravičenci: izobraževalne institucije, javne in zasebne institucije

Področje financiranja:

- projekti s področja novih načinov usposabljanj;
- projekti za nezaposlene;
- projekti, ki povečujejo znanje tujih jezikov.

Višina sredstev: 18,5 milijarde EUR

Informacije:

www.europa.eu.int/comm/education/socrates/adult/home.html

Slovenija in EU sredstva 2004-2006

ODOBRENA SREDSTVA SLOVENIJI:

Strukturni skladi:	57.289 mio SIT
Kohezijski sklad:	45.910 mio SIT
Pobuda skupnosti Interreg:	5.699 mio SIT
Pobuda skupnosti Equal:	1.554 mio SIT
SKUPAJ	110.452 mio SIT

Slovenija in EU sredstva 2004-2006

Sredstva strukturnih skladov namenjena Sloveniji se porabljajo na podlagi **ENOTNEGA PROGRAMSKEGA DOKUMENTA 2004 – 2006** katerega osnovni cilj predstavlja:

Povečanje konkurenčne sposobnosti Slovenije ter krepitev regij, kar vključuje hitrejšo gospodarsko rast, skladen regionalni razvoj in zaposlovanje. V številkah to predstavlja 4.000 tisoč novih delovnih mest in razmerje BDP med najbolj in najmanj razvito regijo 1,9.

Za dosego cilja so bile opredeljene tri prednostne naloge:

- 1) **Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti (42,1 mrd sit)**
- 2) **Znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanja (23,3 mrd sit)**
- 3) **Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo (10,8 mrd sit)**

Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti

1) *Inovacijsko okolje (8,3 mrd sit)*

- tehnološki centri, parki, inkubatorji, tehnološke mreže;
- priprava strategij, programov;
- raziskovalni in razvojni projekti.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 30%

2) *Spodbujanje razvoja turističnih destinacij (8,3 mrd sit)*

- promocija turističnih destinacij;
- izgradnja oz. posodobitev turistične infrastrukture.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 25%

Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti

3) Izboljšanje podpornega okolja za podjetništvo (6,3 mrd sit)

- vavčarski sistem;
- dodeljevanje subvencij za investicijske projekte;
- dodeljevanje garancij za kredite.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 60%

4) Ekonomska infrastruktura in javne storitve (19,2 mrd sit)

- širokopasovne povezave;
- centri odličnosti;
- športna infrastruktura;
- poslovne cone;
- kulturna dediščina.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 20%

Znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanja

1) Politika trga dela (7 mrd sit)

- usposabljanja za nezaposlene;
- usposabljanja na delovnem mestu;
- pridobivanje kvalifikacij.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 80%

2) Socialna vključenost (2,3 mrd sit)

- projektno učenje mladih;
- programi vključevanja invalidov;
- spodbujanje preoblikovanje dopolnilnega dela v rednega, informiranje, svetovanje ciljnim skupinam.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 85%

Znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanja

3) Vseživljensko izobraževanje (7 mrd sit)

- izobraževanje odraslih;
- usposabljanje izvajalcev usposabljanja;
- lokalni in regionalni centri izobraževanja;
- razvijanje programov usposabljanja in izobraževanja

Višina razpoložljivih sredstev: cca 30%

4) Podjetništvo in prilagodljivost (7 mrd sit)

- usposabljanje zaposlenih;
- usposabljanje in podpora pri ustanavljanju podjetij;
- lokalni zaposlitveni programi – nove možnosti.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 80%

Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo

1) Predelava in trženje kmetijskih proizvodov (4 mrd sit)

- posodabljanje in postavitve predelovalnih obratov;
- naložbe v novo tehnološko opremo;
- obnova nepremičnin;
- drugi stroški.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 75%

2) Naložbe v infrastrukturo (3,4 mrd sit)

- nakup prostorov, mehanizacije;
- novogradnja in adaptacije;
- sistemi za namakanje;
- rastlinjaki;
- nakup črede – prvič.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 75%

Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo

3) Spodbujanje dejavnosti povezanih s kmetijstvom (2,3 mrd sit)

- naložbe v dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
- investicije v opremo;
- investicije v nepremičnine;
- splošni stroški.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 30%

4) Naložbe v gozdove (1,1 mrd sit)

- obnova gozdov;
- nega gozdov;
- zaščita gozdov pred divjadjo in rastlinskimi boleznimi;
- pridelava reprodukcijskega materiala;
- zaščita za ohranjanje naravnih habitatov za divje živali.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 90%

Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo

5) Trženje kakovostnih kmetijskih proizvodov (0,57 mrd sit)

- razvoj novih blagovnih znamk;
- promocija zaščitnih znakov;
- sofinanciranje začetnih stroškov pri preusmeritvi proizvodnje;
- sofinanciranje stroškov certificiranja.

Višina razpoložljivih sredstev: cca 75%

5.1) Sredstva ribištvo (0,58 mrd sit)

- 1) Posodobitev obstoječih plovil (razpoložljiva sredstva: 250 mio sit)
- 2) Ribogojstvo, predelava, trženje (razpoložljiva sredstva: 250 mio sit)

PRIJAVA PROJEKTA

Pred izdelavo projektne vloge je posebno pozornost potrebno posvetiti naslednjim točkam:

- vsebina razpisa in namen finančnega vira (ali je naš projekt skladen z namenom finančnega vira);
- upravičenost do prijave na razpis;
- upravičenost območja;
- trajanje projekta in trajanje finančnega vira;
- navodila prijaviteljem (roki za oddajo, navodila za izpolnjevanje formularjev za prijavo, finančni in administrativni predpisi);
- kriteriji za ovrednotenje (evaluacijo);
- druge specifične informacije o razpisu.

PRIJAVA PROJEKTA

Prijavna dokumentacija je sestavljena iz:

- vsebinski-tehnični del;** natančno opisati namen in cilje projekta, predstaviti inovativne vidike, ki morajo ustrezati ciljem in vsebini razpisa. Struktura projekta in načrtovanja, kot tudi vsebinska povezanost posameznih delov projekta mora biti transparentna.
- finančni del;** finančni načrt mora biti dovolj podroben, izkazovati mora usklajenost med stroški in prihodki ter vključevati izključno upravičene stroške.
- priloge in druga dokumentacija.**

PRIJAVA – pomembno!

Obvezno:

- administrativna pravilnost vloge;
- oddaja prijave projekta pred iztekom roka (pri oddaji po pošti ne šteje datum oddaje, ampak datum prispetja pošiljke);
- partnerji;
- prijavitelj in partnerji izpolnjujejo pogoje za udeležbo;
- popolnost prijavnih dokumentacij;
- pravilni naslov za oddajo.

Priporočljivo:

- uporaba kratkih odstavkov,
- označevanje in naštevanje pomembnih elementov;
- poudarjanje ključnih pojmov s krepko/ležečo pisavo;
- prikaz nazornih diagramov in tabel;
- izogibanje nejasnim formulacijam.

POROČANJE

Za nemoteno pripravo poročil in uspešno zagovarjanje izvedbe projekta je potrebno:

- skrbno vodenje vseh stroškov projekta po predpisanih kategorijah pri vseh partnerjih, vključno z arhiviranjem vse potrebne dokumentacije;
- upoštevati pravila, ki določajo, kateri stroški so dovoljeni in kateri ne;
- arhivirati dokumentacijo, ki nastaja na projektu in ki dokazuje njegov napredek;
- upoštevati roke za pripravo poročil.

KORISTNI NASLOVI

- ❑ <http://evropa.gov.si/programi/>
- ❑ http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/mult-entr_programme/
- ❑ http://europa.eu.int/grants/index_en.htm
- ❑ www.pcmg.si
- ❑ www.qzs.si
- ❑ www.eic.zrs-kp.si

Obstajajo servisi, ki preko e-pošte obveščajo o objavah novih razpisov.

HVALA ZA POZORNOST!